

DANA's LOVSERIE

**BEKENDTGØRELSE OM OPHØR MED
UDØVELSE AF SELVSTÆNDIG VIRKSOMHED
SOM HOVEDBESKÆFTIGELSE**

Bekendtgørelse om ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse

Arbejdsdirektoratet, bek. nr. 850 af 16. oktober 2002

I medfør af § 57, stk. 3, og § 58, stk. 1, nr. 2, litra a, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 799 af 24. september 2002, fastsættes efter forhandling med Landsarbejdsrådet:

Kapitel 1

Ophør af selvstændig virksomhed

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for medlemmer, der ophører med at drive selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

Stk. 2. Selvstændig virksomhed, hvortil der er ydet iværksætterydelse, etableringsydelse eller igangsætningsydelse, er også omfattet af bekendtgørelsen.

§ 2. Det personlige arbejde anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet opfylder en af betingelserne i §§ 3-16. Medlemmet skal være afmeldt offentlige registre som selvstændig erhvervsdrivende, medmindre det godtgøres, at registreringen ikke skyldes fortsat udøvelse af selvstændig virksomhed.

Overdragelse eller lukning

§ 3. Et medlem anses for ophørt mere end midlertidigt med det personlige arbejde i virksomheden, når medlemmet dokumenterer, at virksomheden endeligt er overdraget eller lukket.

Stk. 2. Et medlem kan anses for ophørt fra et tidligere tidspunkt end den endelige overdragelse eller lukning, hvis medlemmet dokumenterer at være afskåret fra fortsat at drive virksomheden.

Stk. 3. Et medlem kan ved tvangsauktion anses for ophørt i perioden indtil virksomhedens salg på tvangsauktion, når medlemmet dokumenterer, at

- 1) der er indgivet begæring om tvangsauktion,
- 2) virksomheden er overtaget til brugeligt pant eller administration af panthaver,
- 3) virksomheden drives uden bistand fra medlemmet, ægtefællen, samleveren eller umyndige børn, og
- 4) medlemmet er fraflyttet ejendommen, hvis medlemmets bopæl har været be-

liggende på samme adresse som virksomheden.

Stk. 4. Det er en betingelse for anvendelsen af stk. 3, at medlemmet skriftligt erklærer sig indforstået med straks at meddele a-kassen, hvis der sker ændringer i de forhold, der er nævnt i stk. 3, nr. 1-4, herunder når virksomheden er solgt på tvangsauktion. Bestemmelsen finder ikke anvendelse ved overgang til efterløn.

Stk. 5. Et medlem kan ikke opfylde betingelserne i stk. 1-4 ved overdragelse til ægtefælle, samlever eller umyndige børn.

Bortforpagtning og udlejning

§ 4. Er en virksomhed ikke endeligt overdraget eller lukket efter § 3, kan et medlem kun anses for ophørt mere end midlertidigt med det personlige arbejde i virksomheden, hvis medlemmet dokumenterer,

- 1) at virksomheden er bortforpagtet, jf. stk. 2, eller
- 2) at virksomheden er udlejet.

Stk. 2. Ved bortforpagtning forstås i denne bekendtgørelse en overdragelse af en brugsret til fast ejendom m.v., hvor der ydes vederlag for brugen, og hvor brugeren har ansvaret for driften og retten til udbyttet af ejendommen.

Stk. 3. Bortforpagtningen eller udlejningen skal ske ved en skriftlig kontrakt, der er gensidigt uopsigelig i mindst 5 år.

Stk. 4. Det er en forudsætning, at medlemmet ikke i forpagtnings- eller lejeperioden er beskæftiget i virksomheden.

Stk. 5. Et medlem kan ikke opfylde betingelserne i stk. 1 ved bortforpagtning eller udlejning til ægtefælle, samlever eller umyndige børn.

Stk. 6. Er den tidsmæssige betingelse i stk. 3 kun opfyldt af medlemmet, kan medlemmet anses for ophørt mere end midlertidigt med det personlige arbejde i virksomheden, når medlemmet opfylder beskæftigelseskravet i § 20, stk. 2, nr. 2, efter bortforpagtningen eller udlejningen.

Stk. 7. Udløber forpagtnings- eller lejeperioden uden at være blevet forlænget, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i virksomheden, medmindre medlemmet på udløbstidspunktet opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i denne bekendtgørelse.

Stk. 8. Hæves forpagtnings- eller lejekontrakten før aftalt udløbsdato, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i virksomheden. Skyldes aftalens bortfald forpagters eller lejers forhold, anses medlemmet dog fortsat for ledig. Det er en betingelse, at virksomhedens drift er indstillet, og at medlemmet inden 3 måneder igen har bortforpagtet eller udlejet virksomheden på de i stk. 3 angivne vilkår eller opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i denne bekendtgørelse.

Stk. 9. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan godkende en lavere tidsgrænse end 5 år for brancher, hvor det er sædvanligt med aftaler af kortere varighed.

Kapitel 2

Udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen eller medejere

§ 5. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmets udtræden skyldes påbegyndt lønarbejde på over 30 timer i gennemsnit pr. uge. Det er en betingelse, at lønarbejdet ikke på forhånd er bestemt til at være tidsbegrænset.

Stk. 2. Ophør kan også anerkendes, når medlemmet har haft lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger inden for de seneste 65 uger. Er der i forbindelse med medlemmets udtræden af virksomheden sket en driftsomlægning, kræves alene lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i 26 uger inden for de seneste 35 uger.

Stk. 3. Endvidere kan ophør anerkendes, når medlemmet har haft lønarbejde i mindst 25 timer om ugen i 52 uger inden for de seneste 65 uger forud for ledigmeldelsen. Ophøret er dog betinget af,

- 1) at medlemmet ikke har været skattemæssigt registreret som medarbejderen ægtefælle og ikke har arbejdet i virksomheden inden for de seneste 5 år, og
- 2) at medlemmet ikke i den i nr. 1 nævnte periode har modtaget indtægter fra virksomheden.

Stk. 4. Når en ægtefælle udtræder efter stk. 1, kan direktøren for Arbejdsdirektoratet i særlige, konkrete tilfælde efter indstilling fra a-kassen dispensere fra kravet om mere end 30 timers lønarbejde i gennemsnit pr. uge.

§ 6. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet har startet egen selvstændig virksomhed. Ophøret er betinget af,

- 1) at medlemmet dokumenterer at have drevet den nye virksomhed i væsentligt omfang i mindst 26 uger efter udtræden af den tidligere virksomhed,
- 2) at de 26 uger er optjent inden for en periode på 52 uger,
- 3) at medlemmets virksomhed har været drevet uafhængigt af ægtefællens virksomhed,
- 4) at virksomhederne har haft forskellige CVR-nr., moms-nr. og adskilte regnskaber, og
- 5) at de to virksomheders indbyrdes uafhængighed, jf. nr. 3, attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor for medlemmets virksomhed, eller en særligt sagkyndig, jf. § 30 i bekendtgørelse nr. 426 af 23. maj 2001 om støtteordning til yngre jordbrugere.

§ 7. Et medlem, som på tro og love erklærer at være udtrådt af en selvstændig virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som giver ret til optagelse i en a-kasse. Uddannelsen skal være rettet mod arbejdsfunktioner, som ikke udføres i den virksomhed, som medlemmet er udtrådt af. Medlemmet skal efter endt uddannelse være forsikret i en a-kasse, der kan optage medlemmer med den pågældende uddannelse.

§ 8. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmets udtræden skyldes, at medlemmets hidtidige arbejdsfunktioner er bortfal-

det mere end midlertidigt. Der kan ses bort fra resterende, underordnede funktioner af ringe omfang. Medlemmets udtræden skal ske samtidig med funktionernes bortfald.

§ 9. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmets udtræden skyldes, at medlemmets personlige arbejde samtidig overtages mere end midlertidigt af anden arbejdskraft i virksomheden. Årsagen hertil skal være,

- 1) at der inden for de sidste 3 måneder er opstået et behov i virksomheden for særlige, faglige kvalifikationer, eller
- 2) at der er sket ændringer i virksomhedens ejerforhold.

Stk. 2. Det er en forudsætning for anvendelsen af stk. 1, at medlemmets arbejdsfunktioner ikke overtages af ægtefælle, samlever eller umyndige børn.

§ 10. Bestemmelserne i § 5, stk. 1-3, og §§ 8 og 9 finder også anvendelse for et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af medejere, uden at medlemmet har afhændet sin del af virksomheden.

§ 11. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, hvis der på grund af medlemmets udtræden ansættes ny arbejdskraft bortset fra umyndige børn i virksomheden. Det er en betingelse,

- 1) at medlemmet skriftligt på tro og love erklærer at være ophørt med at arbejde i virksomheden,
- 2) at virksomhedens samlede lønudgift i hvert af de 2 seneste, hele regnskabsår ikke har oversteget 15 gange mindstesatsen på årsbasis på ophørstidspunktet, og

- 3) at den nye arbejdskraft ifølge en skriftlig ansættelsesaftale er ansat uden tidsbegrænsning og i mere end 30 timer pr. uge.

Stk. 2. Medlemmet skal efter 6 måneder fremlægge dokumentation for, at der er udbetalt løn til den nye arbejdskraft i den pågældende periode.

Stk. 3. Ophører den nye arbejdskraft inden for 6 måneder, uden at stillingen genbesættes, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i ægtefællens virksomhed fra dette tidspunkt, medmindre medlemmet nu opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i denne bekendtgørelse. Hvis den nye arbejdskraft ophører inden for 6 måneder efter ansættelsen, er medlemmet forpligtet til at oplyse a-kassen herom.

§ 12. Et medlem, som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet dokumenterer, at samlivet med ægtefællen er ophævet i forbindelse med separation eller skilsmisse.

Stk. 2. Foreligger der ikke separation eller skilsmisse efter stk. 1, kan medlemmet anses for ophørt i indtil 3 måneder fra samlivsophævelsen. Det er en betingelse, at medlemmet fremlægger en bekræftelse fra Folkeregistret om fraflytning og en erklæring fra medlemmets revisor, advokat eller landbrugskonsulent om, at medlemmet er ophørt i virksomheden. Bestemmelsen finder ikke anvendelse ved overgang til efterløn.

Stk. 3. Genoptages samlivet inden for en periode på 2 år, anses medlemmet for at være genindtrådt i virksomheden, medmindre medlemmet dokumenterer, at beskæftigelsen i virksomheden ikke er genoptaget.

Udtræden af en mindre virksomhed, der videreføres af ægtefællen

§ 13. Et medlem, der sammen med ægtefællen driver en virksomhed, hvor den samlede lønudgift i hvert af de 2 seneste, hele regnskabsår har været på et beløb, der er mindre end 2 gange mindstesatsen på årsbasis på ophørstidspunktet, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet dokumenterer, at det personlige arbejde fuldt ud er overtaget mere end midlertidigt af nyansat arbejdskraft, bortset fra ægtefælle, samlever eller umyndige børn.

Stk. 2. Ophører den nye arbejdskraft inden for 6 måneder, uden at stillingen genbesættes, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i ægtefællens virksomhed fra dette tidspunkt, medmindre medlemmet nu opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i denne bekendtgørelse. Hvis den nye arbejdskraft ophører inden for 6 måneder efter ansættelsen, er medlemmet forpligtet til at oplyse a-kassen herom.

§ 14. Et medlem, som udtræder af en virksomhed som nævnt i § 13, stk. 1, kan også anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet dokumenterer at have deltaget i driften af virksomheden som sin hovedbeskæftigelse i de 3 seneste, hele regnskabsår, og

- 1) at omsætningen er faldet i hvert af de 2 seneste, hele regnskabsår og med mindst 40 pct. i hele perioden, eller
- 2) at omsætningen er faldet i det seneste, hele regnskabsår med mindst 40 pct., og at der i forbindelse med medlemmets udtræden er sket en væsentlig omlægning af driften.

§ 15. Et medlem, der sammen med ægtefællen driver en virksomhed, hvori der inden for de to seneste, hele regnskabsår ud over ægtefællerne kun har været ansat én fuldtidsbeskæftiget person og én person under uddannelse efter lov om erhvervsuddannelser, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når der i forbindelse med medlemmets udtræden er sket en driftsomlægning. Efter omlægningen skal arbejdet kunne udføres af den ene ægtefælle, én ansat fuldtidsbeskæftiget person og én person under uddannelse efter lov om erhvervsuddannelser.

§ 16. Et medlem, der sammen med ægtefællen driver en virksomhed, hvori der ikke inden for de 2 seneste, hele regnskabsår har været andre beskæftiget, kan anses for ophørt mere end midlertidigt, når der i forbindelse med medlemmets udtræden er sket en driftsomlægning. Medlemmet skal dokumentere, at driftsomlægningen medfører, at der bortfalder arbejdsopgaver, således at der efter omlægningen kun er arbejde til én person.

§ 17. Ophør efter §§ 15 og 16, er betinget af,

- 1) at driftsomlægningen er væsentlig og varig,
- 2) at arbejdsopgaver svarende til fuldtidsbeskæftigelse for én person bortfalder ved medlemmets udtræden, og
- 3) at der er samtidighed mellem driftsomlægningen og medlemmets udtræden.

Stk. 2. Medlemmet skal fremlægge dokumentation for, at betingelserne i stk. 1 er opfyldt.

§ 18. Et medlem, der udtræder af en virksomhed, der fortsættes af ægtefællen, efter reglerne i kapitel 2, skal bringe sin eventuelle skattemæssige status som medarbejderen ægtefælle til ophør.

Ind- eller genindtræden ved dødsfald

§ 19. Et medlem, som på grund af ægtefællens dødsfald ind- eller genindtræder i en virksomhed med det formål at afvikle, sælge eller bortforpagte den, anses ikke for at drive selvstændig virksomhed, hvis dette sker inden for højst 6 måneder.

Stk. 2. Et medlem, der indtræder i ægtefællens virksomhed, jf. stk. 1, skal dokumentere over for a-kassen, at der er tale om afvikling, salg eller bortforpagtning af virksomheden.

Stk. 3. Et medlem, der afvikler, sælger eller bortforpagter en virksomhed, jf. stk. 1, kan modtage dagpenge mod fradrag for den tid, medlemmet bruger på dette. Fradraget skal ske efter reglerne i bekendtgørelse om udøvelse af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse.

Kapitel 3

Påbegyndt lønarbejde uden ophør af selvstændig virksomhed

§ 20. Et medlem, der fortsætter med sit personlige arbejde i virksomheden efter at have påbegyndt lønarbejde, kan ikke anses for ledig, før betingelserne i kapitel 1 og 2 er opfyldt, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved ledighed fra lønarbejdet vurderes retten til dagpenge efter reglerne for medlemmer, der under ledighed har bibe-

skæftigelse ved selvstændig virksomhed, når medlemmet dokumenterer umiddelbart forud for ledigheden enten

- 1) at have haft lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger inden for de seneste 65 uger, eller
- 2) at have haft lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 26 uger inden for de seneste 35 uger, når der i umiddelbar tilknytning til påbegyndelsen af lønarbejdet er sket en væsentlig omlægning af driften, der har medført en reduktion af arbejdsmængden i virksomheden.

Stk. 3. Opgørelsen af medlemmets lønarbejde inden for henholdsvis 65 uger og 35 uger foretages efter reglerne om beregning af beskæftigelseskravet i lovens § 53, stk. 2.

Kapitel 4

Ikrafttræden m.v.

§ 21. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. november 2002. ¹⁾

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 165 af 13. marts 2001 om ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse ophæves.

- 1) Der udarbejdes en vejledning til bekendtgørelsen.

Jesper Hartvig Pedersen
Jørgen Kappel

Vejledning om ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse

Arbejdsdirektoratet, vejl. nr. 100 af 16. oktober 2002

Indledning

I bekendtgørelse nr. 850 af 16. oktober 2002 er der fastsat regler om ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

I denne vejledning beskrives anvendelsen af reglerne, og nogle af reglerne uddybes med nærmere retningslinjer.

Retten til dagpenge for selvstændige er ligesom for lønmodtagere betinget af, at den selvstændige kan anses for ledig. Det følger af § 57, stk. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., at en selvstændig først kan anses for ledig, når det personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt.

Det er en forudsætning for at godkende ophøret og ledigheden, at ophøret kan konstateres objektivt. Medlemmet skal derfor fremlægge dokumentation for ophøret. Dokumentationen er nødvendig både for at fastslå, at medlemmet er ophørt mere end midlertidigt og for at fastslå datoen herfor.

Kravene til dokumentation er forskellige, alt efter om der er tale om ophør ved overdragelse, lukning eller bortforpagtning, jf. §§ 3 og 4. Der stilles særlige dokumentationskrav til ophøret i tilfælde, hvor et medlem er udtrådt af en virksomhed, der videreføres af ægtefælle eller medejer, jf. §§ 5-18. Endelig stilles der særlige krav til, at et medlem kan anses for at have omdannet sin virksomhed fra hovedbeskæftigelse til bibeskæftigelse, jf. § 20.

Kravene til dokumentation ved overdragelse og lukning afhænger ikke kun af ophørsmåden, men også af den konkrete situation i øvrigt, f.eks. virksomhedens art.

Hvis virksomhedens afvikling og oprydning ikke er tilendebragt, når ledigheden er anerkendt efter ovennævnte bestemmelser, vurderes medlemmets ret til at modtage ydelser efter reglerne om at være til rådighed for arbejdsmarkedet. Tilsvarende gælder, hvis medlemmet efter overdragelsen bliver ansat i sin tidligere selvstændige virksomhed.

Personer, der er beskæftiget i samleverens selvstændige virksomhed, anses kun for selvstændige erhvervsdrivende, hvis de er

medejere, jf. bekendtgørelse om optagelse som selvstændig erhvervsdrivende i en akasse. I optagelsesbekendtgørelsen findes dog en overgangsregel for de samlevere, der forud for den 1. september 1990 blev betragtet som selvstændige erhvervsdrivende.

Medlemmer, der er omfattet af overgangsordningen, er også omfattet af denne bekendtgørelse.

Bekendtgørelsen omfatter ikke medlemmer, der midlertidigt er afskåret fra fortsat at drive selvstændig virksomhed, og medlemmer, der under ledighed har bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed. Der er fastsat særlige regler herom.

Kapitel 1

Ophør af selvstændig virksomhed

Til § 2

Det personlige arbejde anses for ophørt, når medlemmet ikke længere har mulighed for at udføre egentlige arbejdsfunktioner i sin selvstændige virksomhed. Et medlem anses derfor ikke for ledig, hvis driften kun er midlertidigt indstillet. Driften anses for midlertidigt indstillet, hvis det er hensigten, at virksomheden skal genoptages. Som eksempel herpå kan nævnes sæsonsvingninger o.l. Baggrunden for bestemmelsen er, at arbejdsløshedsforsikringen ikke må virke som erhvervsstøtte.

Offentlige registre

Medlemmet skal være afmeldt offentlige registre som selvstændig erhvervsdrivende. Det kan f.eks. være:

CVR-registret/SE-registret (moms)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Manglende afmelding fra offentlige registre accepteres kun, hvis medlemmet dokumenterer, at den manglende afmeldelse er begrundet i efterfølgende ikke-erhvervs-mæssige dispositioner. Det kan f.eks. være revisors regnskabsafslutning eller udbetaling af løn til fratrådte medarbejdere med opsigelsesvarsel. Manglende momsafmelding kan dog som hovedregel kun accepteres i op til 6 måneder fra ophørsdatoen.

Efterfølgende frivillig registrering ved f.eks. udlejning og bortforpagtning, hvor der ikke stilles krav om erhvervs-mæssig indsats fra medlemmets side, vil også kunne accepteres.

Kravet om momsafmeldelse kan ikke fraviges, hvor det på grund af virksomhedens karakter, f.eks. konsulentvirksomheder, ikke er muligt at fremlægge anden fyldestgørende dokumentation for ophøret.

Til § 3

Overdragelse eller lukning af virksomheden

Hovedreglen er, at et medlem anses for ophørt mere end midlertidigt, når virksomheden endeligt er overdraget eller lukket.

Et medlem kan imidlertid i forbindelse med overdragelsen eller lukningen være afskåret mere end midlertidigt fra at videreføre virksomheden på et tidligere tidspunkt end den endelige overdragelsesdag eller lukning.

Der kan ikke opstilles faste, generelle dokumentationskrav til, hvornår et medlem kan anses for ophørt efter bestemmelserne i § 3, stk. 1 og 2. Kravene til dokumentationen afhænger af den konkrete virksomhed. Afgørelsen vil derfor altid bero på en konkret vurdering af den fremlagte dokumentation.

Neden for nævnes eksempler på afviklings-skridt, der typisk vil kunne dokumenteres. Dokumentationen kan indgå i a-kassens vurdering af, om ophøret kan anerkendes, eller om der skal stilles krav om yderligere dokumentation.

§ 3, stk. 1

Overdragelse

Ved overdragelse anses medlemmet for ophørt mere end midlertidigt fra den dato, hvor virksomheden ifølge en retlig bindende overdragelsesaftale er overtaget af køber. Medlemmet må således ikke længere hverken helt eller delvist have retlig eller faktisk rådighed over virksomheden.

Dokumentationen skal være en skriftlig aftale, f.eks. købekontrakt, slutseddel, skøde, auktionsskøde eller udskrift af protokol fra fogedretten. Hvis der er tvivl om, hvorvidt overdragelsen af virksomheden er reel, kan der også indhentes dokumentation i form af bevis for overdragelse af købesum, herunder goodwill.

Er selve virksomheden (driftsmidler, inventar, varelager, goodwill m.v.) overdraget og har medlemmet blot udlejet bygningerne eller lokalerne, vil der som udgangspunkt være tale om, at lejer driver en ny selvstændig virksomhed. Det betyder, at medlemmets eventuelle beskæftigelse i en sådan virksomhed er uden betydning for ophøret, selv om den drives fra medlemmets udlejede lokaler.

Aktie- og anpartsselskaber

Udøver medlemmet selvstændig virksomhed i selskabsform, kan ophøret som hovedregel først anses for at være mere end midlertidigt, når virksomheden endeligt er overdraget eller lukket. Selskabet skal være opløst,

eller medlemmet og ægtefællen skal have overdraget samtlige aktier eller anparter til andre end medlemmet, ægtefællen, samleveren eller umyndige børn.

Hovedreglen kan kun fraviges, når det er anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at formålet med selskabet er ændret til kun at være formueadministration. Det skal samtidig dokumenteres, at der ikke er erhvervsaktiviteter i selskabet. Driftsmidler m.v. i selskabet, der har dannet grundlag for medlemmets erhvervsudøvelse, skal være afhændet. Reglerne i bekendtgørelsens § 2 om afmeldelse af selskabet fra offentlige registre kan ikke fraviges med undtagelse af registreringen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Hvis selskabet viderefører virksomheden, og medlemmet og ægtefællen ikke har overdraget deres aktier eller anparter i selskabet, eller overdragelsen er sket til personkredsen i § 3, stk. 5, kan medlemmet kun anses for ledig, hvis en af betingelserne i §§ 5-18 og § 20 er opfyldt.

Betingede aftaler

Ved betingede aftaler kan medlemmet som hovedregel først anses for ophørt mere end midlertidigt fra det tidspunkt, hvor aftalens betingelser er opfyldt. Hovedreglen vil kunne fraviges, hvis der er tale om standardbetingelser eller branchetypiske betingelser, som kun sjældent medfører, at handlen går tilbage. Det kan f.eks. være, at aftalen er betinget af købesummens betaling eller af, at køber opnår de nødvendige offentlige bevilninger og tilladelser til at drive virksomheden. Det er en forudsætning, at medlemmet inden for 6 måneder fremlægger dokumentation for, at betingelserne er opfyldt. Følger det af aftalen, at overdragelsen udskydes, indtil betingelserne er opfyldt, kan hovedreglen dog ikke fraviges.

Lukning

Ved lukning anses medlemmet for at være ophørt mere end midlertidigt, når afviklingen af virksomheden er så vidt fremskreden, at en eventuel resterende del af virksomheden ikke kan danne grundlag for fortsat virksomhedsudøvelse.

Der stilles de samme dokumentationskrav til virksomheder, der har været drevet som aktie- og anpartsselskaber.

Virksomhedens lokaler

Hvis virksomheden har været drevet fra egne lokaler, skal lokalerne som hovedregel være solgt eller udlejet på ophørstidspunktet. Undtaget herfra er en virksomhed, der har været beliggende i tilknytning til medlemmets privatbolig. Hvis det i disse tilfælde ikke er muligt at afhænde virksomhedens lokaler uden samtidig at afhænde privatboligen, skal medlemmet fremlægge en erklæring om, at lokalerne fra ophørstidspunktet ikke længere vil blive anvendt af medlemmet til erhvervsformål. Medlemmets advokat, revisor eller landbrugskonsulent kan afgive en sådan skriftlig erklæring. Der kan også fremlægges anden fyldestgørende dokumentation for ophøret.

Hvis lokalerne sælges, kan dokumentationen bestå af kopi af slutseddel eller skøde. Ved udlejning af lokalerne skal fremlægges lejekontrakt eller en skriftlig bekræftelse fra lejeren om indgåelse af lejemålet.

Har virksomheden været drevet fra lejede lokaler, skal lejemålet være ophørt. Kan lejemålet ikke umiddelbart bringes til ophør, er det dog tilstrækkeligt, at lejemålet er opsagt. Undtaget herfra er en virksomhed, der har været beliggende i tilknytning til medlemmets lejede privatbolig. Hvis det i disse til-

fælde ikke er muligt at opsig virksomhedens lokaler uden samtidig at opsig privatboligen, skal medlemmet fremlægge en erklæring om, at lokalerne ikke længere vil blive anvendt til erhvervsformål fra ophørstidspunktet. Medlemmets advokat, revisor eller landbrugskonsulent kan afgive en sådan skriftlig erklæring. Der kan også fremlægges anden fyldestgørende dokumentation for ophøret.

Dokumentation kan ved ophør af lejemålet bestå af kopi af lejekontrakten eller medlemmets opsigelse af lejemålet. Hvis opsigelsen af lejemålet indgår som et væsentligt led i dokumentationen for ophøret, kan det f.eks. være nødvendigt med udlejers bekræftelse på, at lejemålet er ophørt eller opsagt.

Hvis virksomheden har været drevet fra en forpagtet virksomhed eller ejendom, er det som hovedregel en betingelse, at forpagtningssaftalen er opsagt og forpagtningsforholdet ophørt.

Dokumentation kan ved udløb af forpagtningstiden bestå af forpagtningssaftalen eller af en bekræftelse fra bortforpagter af, at forpagtningsforholdet er ophørt eller opsagt.

Driftsmidler og inventar

Hvis virksomheden har været drevet med egne driftsmidler og eget inventar, skal driftsmidlerne og inventaret som hovedregel være solgt eller på anden måde være endeligt afhændet på tidspunktet for ophøret. Resterende driftsmidler og inventar, der kun udgør en mindre del af den samlede virksomhed, og som efter art og antal er normale og sædvanlige i private hjem, vil kunne beholdes. Medlemmet skal skriftligt erklære, at driftsmidlerne og inventaret ikke længere bliver anvendt erhvervsmæssigt.

Dokumentation kan ved afhændelse af driftsmidler og inventar bestå af f.eks. købekontrakt, faktura, kreditnota, regning eller skriftlig bekræftelse fra køber. Er det godtgjort, at resterende driftsmidler og inventar ikke længere bliver anvendt erhvervs-mæssigt, skal medlemmet være afmeldt momsregistret med virkning fra ophørstidspunktet.

Hvis virksomheden har været drevet med lejede eller leasede driftsmidler, skal leje- eller leasingaftalerne være bragt til ophør med virkning fra ophørstidspunktet. Udgør disse driftsmidler en mindre del af virksomheden, og kan aftalerne ikke umiddelbart bringes til ophør, vil det være tilstrækkeligt, at aftalerne er opsagt.

Indgår opsigelsen af leje- eller leasingaftaler som et væsentligt led i dokumentationen for ophøret, kan medlemmet fremlægge en skriftlig bekræftelse fra udlejer eller leasingselskabet på, at aftalerne er bragt til ophør, og at driftsmidlerne er tilbageleveret. I andre tilfælde kan dokumentationen f.eks. bestå af medlemmets skriftlige opsigelse af aftalerne.

Varelager

Virksomhedens varelager skal som hovedregel være solgt, tilbageleveret til leverandøren eller på anden måde endeligt afhændet på ophørstidspunktet.

Dokumentationen kan bestå af f.eks. kopi af købekontrakt, kreditnota, regning eller skriftlig bekræftelse fra køber.

Salgsfuldmagter og kommission

Salgsfuldmagter og kommissionsaftaler om hele eller dele af virksomheden kan indgå i vurderingen af ophøret. Aftaler herom kan

dog ikke i sig selv medføre, at medlemmet anses for ophørt mere end midlertidigt. Årsagen hertil er, at medlemmet i fuldmagts- eller kommissionsperioden fortsat har ejendomsretten til aktiverne, der er omfattet af aftalen. Har driftsmidlerne, inventaret eller varelageret været væsentlige for virksomheden, er det en betingelse, at medlemmet i fuldmagts- eller kommissionsperioden ikke har rådighed over aktiverne.

Personale

Virksomhedens personale skal være opsagt og fratrukt på lukningstidspunktet. På grund af reglerne om opsigelsesvarsler vil ophøret kunne anerkendes, selv om der udbetales løn i opsigelsesperioden.

Dokumentationen kan bestå af medlemmets bekræftelse på blanket AR 256 (ledigheds-erklæring) om, at personalet er opsagt. Hvis opsigelsen af personalet indgår som et væsentligt led i dokumentationen, kan der f.eks. fremlægges kopi af opsigelserne.

Øvrige tegn på drift af virksomhed

Alle ydre tegn på drift af virksomhed, som f.eks. skiltning og annoncering, skal som hovedregel være fjernet på ophørstidspunktet.

Herudover skal virksomhedens og medlemmets status som selvstændig i relation til andre myndigheder som udgangspunkt være bragt til ophør. Som eksempel kan nævnes levnedsmiddelkontrollen, erhvervsfiskerregistret og Centralregistret for Motorkøretøjer (CMR). Det gælder også transporttilladelser, autorisationer, alkoholbevillinger m.v.

Dokumentationen for ophøret kan bestå af medlemmets bekræftelse på blanket AR 256 (ledighedserklæring) af, at alle ydre tegn på drift af virksomhed er fjernet, opsagt eller afmeldt.

Ikke-fysiske virksomheder

For ikke-fysiske virksomheder, f.eks. konsulentvirksomheder, vil det endvidere kunne være nødvendigt med dokumentation for annoncering af ophør i aviser og fagblade. Anden dokumentation kan være opsigelse af firmatelefon, reklame- og annonceabonnementer, erhvervsforsikringer, udmelding af eller overgang til passivt medlem af brancheorganisation o.l.

Offentlige registre

Medlemmet skal som hovedregel være afmeldt offentlige registre som selvstændig erhvervsdrivende. Der henvises til vejledningen til § 2.

§ 3, stk. 2

"Afskåret fra"

I visse tilfælde kan det efterfølgende konstateres, at et medlem forud for datoen for overdragelsen eller den endelige lukning har været afskåret mere end midlertidigt fra at videreføre virksomheden. Anerkendelse af ophøret fra det tidligere tidspunkt afhænger af, om medlemmet kan fremlægge dokumentation for at have været mere end midlertidigt afskåret fra fortsat at drive eller deltage i driften af virksomheden. En erklæring fra medlemmets revisor, advokat eller landbrugskonsulent kan indgå i vurderingen af det tidligere ophørstidspunkt sammen med anden dokumentation.

Nedenfor er nævnt eksempler på situationer, hvor det typisk vil kunne dokumenteres, at et medlem har været mere end midlertidigt afskåret fra fortsat at drive eller deltage i driften af virksomheden.

Konkurs

Ved konkurs kan medlemmet anses for ophørt fra tidspunktet for skifterettens afsigelse af konkursdekret. Når der er afsagt konkursdekret, kan medlemmet dog anses for ophørt senest ugedagen efter, at skifteretten har modtaget konkursbegæringen.

Eksempel: Der indgives konkursbegæring mod et medlem. Skifteretten modtager konkursbegæringen mandag i uge 42 og afsiger konkursdekret i uge 44. Medlemmet anses for ophørt fra og med ugedagen efter skifterettens modtagelse af konkursbegæringen, dvs. mandag i uge 43. Da det er en betingelse, at der afsiges konkursdekret, kan a-kassen dog først træffe afgørelse om ledighedstidspunktet efter dekretets afsigelse i uge 44.

Dokumentationen skal bestå af kopi af konkursdekretet (eventuelt meddelelsen herom i Statstidende). Hvis datoen for modtagelsen af konkursbegæringen i skifteretten ikke fremgår af konkursdekretet, kan der indhentes en særskilt meddelelse herom fra skifteretten eller bobestyreren.

Betalingsstandsning

En betalingsstandsning er ikke en selvstændig ophørsgrund. Formålet med reglerne om betalingsstandsning i konkursloven er at forsøge at videreføre virksomheden, og medlemmet kan til enhver tid tilbagekalde anmeldelsen om betalingsstandsning.

Betalingsstandsning er dog i praksis ofte en forløber for virksomhedens lukning, salg eller konkurs. Medlemmet vil derfor kunne anerkendes som mere end midlertidigt ophørt med udøvelse af selvstændig virksomhed under betalingsstandsning fra det tidspunkt, hvor skifteretten har behandlet anmeldelsen og beskikket et tilsyn. Det beskikkede tilsyn skal fremlægge udskrift af retsbogen om betalingsstandsningen og skriftligt bekræfte, at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Hensigten med betalingsstandsningen er at afvikle virksomheden.
- 2) Virksomheden er lukket mere end midlertidigt, og der er ikke længere erhvervsmæssige aktiviteter i virksomheden.
- 3) Afviklingen bliver forestået af tilsynet uden bistand fra medlemmet.
- 4) Tilsynet vil fortsat forestå virksomhedens afvikling uden medlemmets bistand efter betalingsstandsningens eventuelle ophør i medfør af konkurslovens regler, indtil virksomheden er endeligt afviklet, eller medlemmet er erklæret konkurs.

§ 3, stk. 3

Tvangsauktion efter brugeligt pant eller kreditoradministration

Et medlem anses for ophørt mere end midlertidigt, når virksomheden er solgt på tvangsauktion, jf. § 3, stk. 1.

Et medlem kan dog anses for ophørt fra et tidligere tidspunkt end virksomhedens salg på tvangsauktion, når medlemmet dokumenterer af andre grunde at være afskåret mere end midlertidigt fra at drive virksomheden, jf. § 3, stk. 2.

Herudover vil et medlem i visse tilfælde kunne anses for ophørt fra et tidligere tidspunkt end virksomhedens salg på tvangsauktion, hvis virksomheden forinden har været overtaget til brugeligt pant eller administration af panthaver. Der skal være indgivet begæring om tvangsauktion. Medlemmet skal dokumentere, at virksomheden drives uden bistand fra medlemmet eller dennes ægtefælle. Panthaver skal skriftligt erklære at forestå virksomhedens drift eller at føre tilsyn med virksomheden.

Hvis medlemmets bolig har været beliggende på samme adresse som virksomheden, skal medlemmet endvidere være fraflyttet på ophørstidspunktet.

Endelig skal medlemmet skriftligt erklære sig indforstået med straks at orientere a-kassen, hvis der sker ændringer i de nævnte forhold. Medlemmet skal indsende dokumentation, når virksomheden er solgt på tvangsauktion. Sælges virksomheden på tvangsauktionen til medlemmet, dennes ægtefælle, samlever eller umyndige børn, bortfalder retten til dagpenge. Dagpengerechten bortfalder også, hvis en eller flere betingelser i øvrigt ikke længere er opfyldt. Medlemmet har derfor en ubetinget oplysningspligt over for a-kassen.

Dokumentationen består af kopi af tvangsauktionsbegæring og erklæring fra panthaver. Har medlemmet haft bopæl på samme adresse som virksomheden, vil der kunne indhentes en erklæring fra Folkeregistret om fraflyttingsdatoen. Når virksomheden er solgt på tvangsauktion, består dokumentationen af kopi af auktionsskøde eller udskrift af protokol fra fogedretten. Medlemmet skal endvidere som hovedregel være afmeldt offentlige registre som selvstændig erhvervsdrivende på ophørstidspunktet, jf. vejledningen til § 2.

Til § 4

Bortforpagtning eller udlejning

Ophør ved bortforpagtning eller udlejning er en undtagelse fra hovedreglen om, at virksomheden skal være varigt overdraget eller lukket. Ophør efter denne bestemmelse kan derfor kun finde sted i de tilfælde, der er nævnt i § 4, stk. 1.

§ 4, stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at det kun er reelle bortforpagtningsaftaler, der kan danne grundlag for ophør efter denne regel. Aftaler om f.eks. braklægning, udtagning af agerjord til miljøforbedrende foranstaltninger m.v. kan ikke anses for bortforpagtning. I disse tilfælde sker der ikke en overdragelse af en brugsret, ligesom medlemmet stadig har ansvaret for driften og ret til udbyttet fra ejendommen, og disse tilfælde kan derfor ikke danne grundlag for ophør.

§ 4, stk. 3

Krav til forpagtningsaftalen

Ved bortforpagtning har bortforpagteren fortsat den faktiske og retlige rådighed over virksomheden med den begrænsning, der følger af forpagtningsaftalen.

Der stilles derfor strenge betingelser til indholdet af forpagtningsaftalen eller lejeaftalen, hvis den skal godkendes som dokumentation for, at bortforpagteren er mere end midlertidigt ophørt med drift af virksomheden:

- 1) Aftalen skal omfatte hele virksomheden, og bortforpagter må ikke forbeholde sig ret til delvis benyttelse af virksomheden eller dele af denne.

Undtaget herfra er rettigheder uden erhvervmæssigt formål som f.eks. en jagtret.

- 2) Aftalen skal omfatte oplysning om forpagtningens omfang. F.eks. skal der ved bortforpagtning af en landbrugsvirksomhed fremgå oplysninger om afgiften og arealets størrelse samt antal dyr m.v.
- 3) Aftalen skal være gensidigt uopsigelig i mindst 5 år, jf. dog vejledningen til § 4, stk. 9.

Dokumentationen består af en skriftlig og underskrevet kontrakt. Ophøret kan tidligt anerkendes fra den dato, kontrakten er underskrevet, og forpagteren har overtaget brugsretten til virksomheden.

§ 4, stk. 4

Det fremgår af lovens § 57, stk. 3, at en selvstændig erhvervsdrivende anses for ledig, når det personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt. Ophør ved bortforpagtning er en undtagelse fra hovedreglen om, at virksomheden skal være varigt overdraget. Derfor stilles der særlige krav til dokumentationen af ophøret med det personlige arbejde.

Hvis et medlem modtager ydelser på grundlag af ophør ved bortforpagtning og fortsætter eller senere påbegynder beskæftigelse i sin bortforpagtede eller udlejede virksomhed, er det personlige arbejde i virksomheden ikke ophørt mere end midlertidigt.

Beskæftigelse i en virksomhed, der er ejet af forpagteren eller lejeren, sidestilles med beskæftigelse i den bortforpagtede eller udlejede virksomhed, når virksomhederne er af samme type, og der sker en vis fælles drift af virksomhederne.

§ 4, stk. 7

Forpagtnings- eller lejeperiodens udløb

Ved forpagtnings- eller lejeperiodens udløb skal medlemmet fremlægge dokumentation for, at kontrakten er forlænget ved en skriftlig aftale. Dette er en betingelse for fortsat at kunne modtage ydelser fra a-kassen. Aftalen om forlængelse skal gælde fra udløbstidspunktet for den tidligere skriftlige aftale. Der stilles ikke særlige krav til varigheden af en eventuel forlængelse af aftalen. Medlemmet kan også fortsat modtage ydelser fra a-kassen, hvis medlemmet opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i bekendtgørelsen.

§ 4, stk. 8

Forpagtnings- eller lejeaftalens ophævelse

Hovedreglen er, at medlemmets ret til ydelser fra a-kassen straks bortfalder, hvis forpagtnings- eller lejeaftalen hæves før aftalt udløbsdato.

Hæves aftalen på grund af forpagters eller lejers forhold, f.eks. fordi forpagter eller lejer væsentligt har misligholdt kontrakten, kan medlemmet dog fortsat anses for ledig. Det er en betingelse, at medlemmet snarest og senest efter 3 måneder igen bortforpagter eller udlejer virksomheden ved en gensidigt uopsigelig kontrakt af mindst 5 års varighed, jf. § 4, stk. 3. Medlemmet kan også fortsat anses for ledig, hvis medlemmet nu opfylder en af de øvrige ophørsbetingelser i bekendtgørelsen.

Virksomhedens egentlige drift skal være indstillet. Medlemmet kan dog foretage dispositioner med henblik på at få andre til at udføre uopsættelige arbejdsopgaver i virksomheden, som f.eks. pasning af besætningen i landbrugsvirksomheder.

A-kassen kan til brug ved afgørelsen af, om kontraktbruddet skyldes forpagters eller lejers forhold f.eks. indhente en begrundet erklæring herom fra medlemmets advokat. Hvis der er taget retlige skridt i anledning af ophævelsen, kan dokumentationen bestå af stævning eller andet relevant sagsmateriale.

Medlemmet skal endvidere fremlægge fyldestgørende dokumentation for, at der ikke er egentlig erhvervsmæssig aktivitet i virksomheden. Dokumentationen kan f.eks. bestå af en erklæring herom fra medlemmets advokat, revisor eller landbrugskonsulent.

§ 4, stk. 9

Dispensation

Medlemmer, der driver en virksomhed omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., og som skal have næringsbrev efter lovens § 2, har siden 1. august 1990 fået dispensation fra kravet om 5 års uopsigelighed. Dispensation er givet på følgende vilkår:

- 1) Bortforpagter skal være bundet af en uopsigelighed på mindst 5 år i forpagtningsperioden.
- 2) Bortforpagter skal give forpagter en forkøbsret til den bortforpagtede virksomhed.
- 3) Forpagter skal være bundet af et opsigelsesvarsel på mindst 6 måneder.

Kapitel 2

Udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen eller medejere

Kapitlet omfatter situationer, hvor medlemmet har drevet selvstændig virksomhed i fællesskab med andre. Medlemmet kan ved sin personlige udtræden af virksomheden anses for ophørt, hvis medlemmet fremlægger dokumentation for, at en eller flere af betingelserne i bestemmelserne er opfyldt.

Kapitlet adskiller sig fra det foregående ved, at virksomheden fortsætter, og at medlemmet bevarer en vis tilknytning til virksomheden på grund af familierelationer eller i kraft af fortsat medejerskab.

Der stilles krav om en vis samtidighed mellem årsagen til arbejdsophøret og medlemmets personlige udtræden af virksomheden. Det skyldes, at medlemmet fortsat har tilknytning til virksomheden. Det er derfor særligt nødvendigt at sikre, at det reelt er det eller de forhold, som medlemmet angiver som årsag til udtræden af virksomheden, der har begrundet arbejdsophøret.

Bestemmelserne i §§ 5, 8 og 9 finder også anvendelse for et medlem, der anses for at udøve selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, og som udtræder af en virksomhed, der fortsættes af en samlever. Det gælder også, når medlemmet har overdraget sin del af virksomheden til samleveren før eller samtidig med sin udtræden.

De opstillede muligheder for udtræden af virksomheden efter §§ 5-16 er udtømmende.

§ 5, stk. 1

Påbegyndelse af lønarbejde

I princippet anses medlemmet for ophørt ved påbegyndelsen af lønarbejdet. På grund af medlemmets fortsatte tilknytning til den selvstændige virksomhed er det en forudsætning, at lønarbejdet får et vist omfang og en vis varighed. Dette skal i relation til forsikringsstatus og en skærpet rådighedsbetragtning dokumentere medlemmets evne, vilje og beslutning om at skifte status fra selvstændig erhvervsdrivende til lønmodtager.

Bestemmelsen bruges, når et medlem ved at påbegynde egentligt lønarbejde på over 30 timer i gennemsnit pr. uge tilkendegiver at være mere end midlertidigt udtrådt af den selvstændige virksomhed.

Er der tvivl om, hvorvidt lønarbejdet på forhånd har været bestemt til at være tidsbegrænset, kan der rekvireres arbejdsgiveroplysninger m.v.

Dokumentationen kan f.eks. bestå af kopi af ansættelsesbevis eller skriftlig opsigelse.

§ 5, stk. 2

Hvis aftalen om lønarbejdet på forhånd er bestemt til at være tidsbegrænset, kan medlemmet først anses for ophørt mere end midlertidigt, når medlemmet har haft lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger inden for de seneste 65 uger. Kravet til lønarbejdets omfang afkortes, hvis der samtidig er sket en driftsomlægning i virksomheden. Kravet om en driftsomlægning i virksomheden skal sikre eller sandsynliggøre, at medlemmet ikke efter et kortvarigt, tidsbegrænset lønarbejde igen beskæftiger sig i virksomheden.

Bestemmelsen finder også anvendelse i tilfælde, hvor medlemmets lønarbejde ikke har været på over 30 timer i gennemsnit pr. uge, jf. § 5, stk. 1.

Hvis fagets normale arbejdstid er 37 timer pr. uge, skal medlemmet således have haft lønarbejde i mindst 1924 timer inden for de seneste 65 uger for at kunne anses for ophørt mere end midlertidigt. Hvis der i forbindelse med medlemmets udtræden er sket en driftsomlægning, skal lønarbejdet mindst udgøre 962 timer inden for de seneste 35 uger.

§ 5, stk. 3

Et medlem som er selvstændig erhvervsdrivende på grundlag af arbejde i ægtefællens virksomhed, kan udtræde på grund af manglende medvirken ved virksomhedens drift, når alle bestemmelsens betingelser er opfyldt. Medlemmet må således ikke have arbejdet i virksomheden heller ikke ulønnet og medlemmet må ikke have modtaget løn, honorar eller lignende i 5-års-perioden. Medlemmet skal fremlægge dokumentation i form af skatteoplysninger, f.eks. i form af årsopgørelser.

Ved dokumentation for lønarbejdet i form af lønsedler, kan a-kassen tage udgangspunkt i den beskæftigelsesgrad, der er anført på lønsedlen. På baggrund heraf kan der anlægges en gennemsnitsbetragtning inden for lønperioden.

Ved ophør efter denne bestemmelse skal a-kassen være særlig opmærksom på at vejlede medlemmet om pligten til at stå til rådighed i fuldt omfang.

§ 5, stk. 4

Dispensation vil f.eks. kunne gives i tilfælde, hvor et medlem igennem en længere periode har haft lønarbejde i et omfang på op imod 30 timer gennemsnitligt pr. uge. Ved vurderingen vil det også kunne indgå, om der skete en omlægning af virksomhedens drift i forbindelse med, at medlemmet påbegyndte lønarbejde.

Eksempel: Medlemmet havde i en årrække som sin hovedbeskæftigelse deltaget i driften af ægtefællens landbrug. Medlemmet påbegyndte herefter lønarbejde, først i 3 år som vikar, derefter i 10 år som fastansat. I den periode, hvor medlemmet var fastansat, havde medlemmet haft en arbejdstid på 26 timer i gennemsnit pr. uge. I forbindelse med, at medlemmet påbegyndte lønarbejde, blev landbrugets drift omlagt til alene at omfatte planteavl. Medlemmet ophørte med at være skattemæssigt registreret som medarbejderen ægtefælle samtidig med, at medlemmet blev fastansat. Da medlemmet blev ledig fra lønarbejdet efter i alt 13 års ansættelse, blev medlemmet anset for ophørt mere end midlertidigt.

Bestemmelsen finder kun anvendelse ved udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen og kan ikke anvendes ved udtræden af en virksomhed, der videreføres af medejer(e).

Til § 6

Et medlem, der har haft status som medarbejdende ægtefælle, falder ikke tilbage til tidligere status, hvis medlemmet efterfølgende har startet egen selvstændig virksomhed og denne virksomhed ophører. Reglen kan kun anvendes, hvis medlemmet forud for ledigheden har drevet sin virksomhed i væ-

sentligt omfang, jf. bekendtgørelse om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode, i 26 uger inden for en periode på 52 uger.

Ophør er også betinget af, at der reelt er tale om to virksomheder, der er administrativt, driftsmæssigt og økonomisk helt uafhængige. Vurderingen af virksomhedernes uafhængighed beror på en konkret vurdering af forholdene i sagen, hvor det blandt andet kan indgå, om der er tale om to forskellige typer af virksomheder, om de drives fra forskellige adresser, om der er overført penge, varer, driftsmidler, medarbejdere, kunder m.v. mellem virksomhederne.

Et medlem, som ophører efter denne bestemmelse, skal ved ledighed også have vurderet ophør med drift af egen virksomhed.

Ændringer:

Ændret 1/1 2003 ved 2002-12-18-ÆV.145.

Til § 7

Ophør på grund af afsluttet dimittenduddannelse

Medlemmet skal afslutte en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, jf. reglerne i bekendtgørelse om optagelse som lønmodtager eller nyuddannet i en a-kasse.

Uddannelsen skal være rettet mod arbejdsfunktioner, som ligger uden for den konkrete virksomhed, som medlemmet er udtrådt af. Det krav vil være opfyldt med en uddannelse f.eks. som socialrådgiver, og hvor man er udtrådt som medarbejdende ægtefælle i en landbrugsvirksomhed.

Et medlem, som ikke er forsikret i en tværfaglig a-kasse, skal på grundlag af uddannelsen lade sig optage i eller overflytte til en a-kasse, som fagligt dækker uddannelsen. En overflytning kan ske enten som dimittend eller med de tidligere erhvervede rettigheder. Den nuværende a-kasse skal have modtaget medlemmets ansøgning om overflytning senest 2 uger efter uddannelsens afslutning eller senest 4 uger efter, hvis medlemmet ønsker at bevare sine erhvervede rettigheder.

Den ny a-kasse skal tage stilling til, om medlemmet kan anses for ophørt. A-kassen skal bl.a. tage stilling til, om uddannelsen er rettet mod arbejde uden for den virksomhed, som medlemmet er udtrådt af.

Hvis den pågældende er medlem af en tværfaglig a-kasse eller af en a-kasse, som har den pågældende uddannelse som fagligt område, er det ikke nødvendigt at skifte a-kasse. Det er i dette tilfælde den hidtidige a-kasse, der skal tage stilling til, om uddannelsen er rettet mod arbejde uden for den virksomhed, som medlemmet er udtrådt af. Hvis medlemmet ønsker at gøre brug af sine rettigheder som dimittend, skal a-kassen have modtaget skriftlig anmodning herom senest 2 uger efter uddannelsens afslutning.

Medlemmet skal på tro og love erklære at være udtrådt af ægtefællens virksomhed senest samtidig med, at uddannelsen kan anses for afsluttet. En eventuel status som medarbejdende ægtefælle i skattemæssig henseende skal også være bragt til ophør.

Til § 8

Arbejdsfunktionens bortfald

Bestemmelsen bruges, når medlemmets arbejde i virksomheden bliver overflødig, fordi der i virksomheden sker faktiske ændrin-

ger af mere varig karakter i tidsmæssig sammenhæng med medlemmets udtræden. F.eks. kan en delvis lukning eller en driftsomlægning medføre, at der ikke længere er behov for medlemmets arbejdskraft i virksomheden.

Bestemmelsen kan ikke anvendes, hvis medlemmet udtræder af virksomheden, fordi indtjeningen falder, og arbejdsfunktionen i øvrigt helt eller delvist består. Der henvises til §14 om udtræden på grund af omsætningsnedgang.

Det er en betingelse, at medlemmets arbejdsfunktion har været klart afgrænset og beskrevet, således at det er muligt at dokumentere og konstatere, at det netop er medlemmets arbejdsfunktion, der er bortfaldet.

Kravene til dokumentationen afhænger af den enkelte virksomhed. Afgørelsen vil altid bero på en konkret vurdering af den fremlagte dokumentation. En reduktion af åbningstiden er ikke tilstrækkelig dokumentation for en væsentlig driftsomlægning.

Ophør kan endvidere anerkendes, når det dokumenteres, at medlemmets funktion har været enkeltstående, tidsmæssigt afgrænset og af ganske kortvarig karakter.

Har et medlem fremlagt dokumentation for, at arbejdsfunktionen er bortfaldet, vil ophøret kunne anerkendes. Eventuelle resterende arbejdsopgaver, som overtages af ægtefællen, medejer(e) eller umyndige børn, må kun være af ringe omfang i forhold til medlemmets hidtidige, samlede arbejdsopgaver. Som eksempler herpå kan nævnes føring af en mindre kassekladde eller tilfældig telefonpasning.

Eksempel: Medlemmet drev sammen med ægtefællen en vognmandsforretning. Medlemmet passede virksomhedens kontor og telefon, førte regnskab og lønninger. Virksomhedens hovedindtægtskilde var renovationskørsel for kommunen. Kommunen op sagde kontrakten. 5 ansatte måtte opsiges, og 5 vogne blev solgt. Ægtefællen fortsatte virksomheden med én ældre lastbil og kørte containere for et årligt anslået beløb på 60.000 kr. Da den resterende administration var af underordnet og ringe omfang, ansås medlemmet for ophørt.

Dokumentationen kan f.eks. bestå af en fyl dig beskrivelse af medlemmets hidtidige arbejdsfunktioner samt bevis for den delvise lukning eller driftsomlægningen, der ligger til grund for arbejdsfunktionens bortfald. Se i øvrigt vejledningen til § 3, stk.1, vedrørende eksempler på dokumentationsmuligheder ved lukning.

Til § 9

Arbejdsfunktionen overtages af anden arbejdskraft

Bestemmelsen bruges i tilfælde, hvor medlemmets arbejdsfunktion fortsat består, men hvor medlemmet dokumenterer, at anden arbejdskraft i virksomheden har overtaget arbejdsfunktionen. Overtagelsen skal skyldes enten virksomhedens behov for særlige, faglige kvalifikationer, som medlemmet ikke har, eller ændrede ejerforhold i virksomheden. Arbejdsfunktionen kan ikke overtages af medlemmets ægtefælle, samlever, umyndige børn eller anden selvstændig erhvervsdrivende som f.eks. revisor.

§ 9, stk. 1, nr. 1

Faglige kvalifikationer

Anvendelsen af reglen forudsætter, at der i forbindelse med medlemmets udtræden er sket en driftsomlægning, anskaffelse af ny teknologi i virksomheden eller lignende. Ændringen skal have gjort det nødvendigt for virksomheden at erstatte medlemmet med anden, mere kvalificeret arbejdskraft til at overtage medlemmets hidtidige arbejdsfunktioner.

Reglen kan ikke anvendes, hvis virksomhedens behov skyldes nye arbejdsopgaver eller en generel modernisering af virksomheden.

Nyindførelse af edb i virksomheden til at understøtte medlemmets kontorfunktioner *kan* anses for anskaffelse af ny teknologi, der kræver særlige faglige kvalifikationer. Det samme gælder indkøb af f.eks. ny software, som er nødvendig for virksomhedens administration eller daglige drift. Det er en betingelse, at der ikke er tale om vedligeholdelse, genanskaffelser eller opdateringer af programmer eller udstyr, der allerede bruges i virksomheden. Medlemmer, der i forvejen har kvalifikationer til at betjene edb-anlæg, kan som udgangspunkt ikke udtræde efter bestemmelsen.

Hvis medlemmet har haft flere forskellige arbejdsopgaver, forudsættes det, at virksomhedens behov for særlige, faglige kvalifikationer vedrører hovedparten af medlemmets hidtidige arbejdsopgaver.

Ledigheden kan derfor anerkendes, hvis den væsentligste del af medlemmets arbejdsopgaver er overtaget af anden arbejdskraft på grund af virksomhedens behov for særlige

faglige kvalifikationer. Medlemmet skal dokumentere, at de resterende arbejdsopgaver samtidig er overtaget af anden arbejdskraft.

Den, der overtager medlemmets arbejdsfunktion, skal have en særlig faglig viden, almindeligvis baseret på et uddannelsesforløb, som medlemmet ikke har. En praktisk uddannelse kan under særlige omstændigheder anerkendes i tilfælde, hvor det er naturligt for arbejdsfunktionernes indhold, og hvor virksomhedens behov for netop denne uddannelse sandsynliggøres. Arbejdsfunktionen kan overtages af nyansat eller allerede ansat arbejdskraft i virksomheden.

Bestemmelsen er årsagsbetinget. Medlemmet skal derfor dokumentere, at der inden for de sidste 3 måneder før medlemmets udtræden af virksomheden er indtruffet omstændigheder, som har gjort det nødvendigt for virksomheden at erstatte medlemmet med anden arbejdskraft. Den anden arbejdskraft skal overtage medlemmets beskæftigelse samtidig med medlemmets udtræden.

Hvis medlemmet først udtræder efter driftsomlægningen, men dog inden for 3 måneder, er det en forudsætning, at medlemmet i denne periode har forsøgt at tilegne sig den nye teknologi eller de nye arbejdsopgaver. Det tidsmæssige krav kan i særlige tilfælde også anses for opfyldt, hvor medlemmet udtræder kort tid før driftsomlægningen eller anskaffelsen af ny teknologi.

Dokumentationen skal bestå af bevis for de forhold, der har nødvendiggjort medlemmets udtræden. Det kan f.eks. være kopier af fakturaer vedrørende virksomhedens anskaffelse af ny teknologi og materiale, der viser tidspunktet for ibrugtagen heraf. Endvidere kan der fremlægges eksamenspapirer, svendebrev eller lignende vedrørende de faglige kvalifikationer hos medlemmet og den, der

overtager arbejdsfunktionen. Hvis arbejdsfunktionen overtages af nyansat arbejdskraft, kan der også fremlægges kopi af eventuelt ansættelsesbevis eller kontrakt.

Hvis arbejdsfunktionen overtages af en medejer eller en allerede ansat i virksomheden, kan der yderligere stilles krav om dokumentation for, at medejerens eller den ansattes hidtidige arbejdsfunktion er bortfaldet eller overtaget af ny arbejdskraft.

§ 9, stk. 1, nr. 2

Ændret medejerskab

Anvendelsen af reglen forudsætter, at der i forbindelse med medlemmets udtræden sker ændringer i virksomhedens ejerforhold, og at dette medfører, at medlemmet frigøres af anden arbejdskraft.

Kravet om tidsmæssig sammenhæng kan i særlige tilfælde anses for opfyldt, når perioden mellem ejerskiftet og ophøret har været af kortere varighed.

Der stilles ikke krav om, at der skal være tale om en ny, udefra kommende medejer. Hvis der sker forskydninger i ejerforholdet til en medejer eller en allerede beskæftiget medarbejder, kan der ved tvivl om ophøret stilles krav om dokumentation for, at der samtidig sker en driftsomlægning, lukning af virksomheden eller erstatning for medejerens hidtidige arbejdsfunktion.

Dokumentationen kan f.eks. bestå af bevis for de ændrede ejerforhold, eventuelt i form af skøde, købekontrakt eller interessentskabskontrakt. Hvis den nye medejer i forvejen er beskæftiget i virksomheden, kan der tillige stilles krav om dokumentation for, at erstatningsarbejdskraftens hidtidige arbejds-

funktion i det væsentligste er bortfaldet, jf. vejledningen til § 8, eller er overtaget af anden arbejdskraft.

Til § 11

Bestemmelsen kan anvendes, når der ansættes ny arbejdskraft i virksomheden til erstatning for medlemmet. Bestemmelsen forudsætter således, at den ny arbejdskraft tiltræder i umiddelbar tilknytning til medlemmets udtræden. Som udgangspunkt vil det være medlemmets arbejdsopgaver, den nye arbejdskraft overtager. Bestemmelsen kan også bruges i tilfælde, hvor den nye arbejdskraft f.eks. ikke har kompetencer til at erstatte medlemmets funktioner, og hvor der derfor sker en rotering af arbejdsopgaver internt i virksomheden. A-kassen kan i disse tilfælde stille krav om medlemmets forklaring til, hvordan arbejdsopgaverne fordeles i virksomheden.

Bestemmelsen kan ikke bruges, hvis en ansat i virksomheden erstattes af anden nyansat arbejdskraft. Det skyldes, at det i dette tilfælde ikke er medlemmets udtræden, der er årsag til ansættelse af den nye arbejdskraft. Ud over en beskrivelse af opgavefordelingen i virksomheden før og efter medlemmets udtræden, kan a-kassen til belysning af dette spørgsmål f.eks. indhente oplysninger fra medlemmet om antallet af ansatte i virksomheden før og efter medlemmets udtræden.

Virksomhedens lønudgifter i de 2 seneste regnskabsår må ikke overstige 15 gange mindstesatsen på årsbasis på ophørstidspunktet. I år 2002 udgør beløbet 1.930.500 kr.

Kravene til den nyansattes ansættelsesvilkår skal ses i forhold til, at det ikke er en betingelse, at det netop er medlemmets arbejdsfunktion, den nyansatte har overtaget. Doku-

mentation for den nyansattes ansættelsesvilkår, og at virksomheden er tilført ny arbejdskraft, er et underskrevet ansættelsesbevis eller en kontrakt.

Hvis den nyansatte ophører inden for 6 måneder, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i ægtefællens virksomhed fra det tidspunkt, hvor den nyansatte ophører. Retten til ydelser fra a-kassen bortfalder derfor, medmindre stillingen straks genbesættes, eller medlemmet opfylder en af de øvrige muligheder for ægtefælleudtræden. Det samme gælder, hvis medlemmet ikke kan fremlægge dokumentation for, at der er udbetalt løn til den nye arbejdskraft i 6-måneders perioden. Medlemmet anses i dette tilfælde for at have genoptaget arbejdet i ægtefællens virksomhed fra udløbet af den nyansattes sidste lønperiode.

For et medlem, der er overgået til efterløn, og som skal anses for at have genoptaget arbejdet i virksomheden, jf. § 11, stk. 3, vil det få konsekvenser for medlemmets ret til efterløn. Der henvises til de særlige efterlønsregler herom.

Til § 12

Bestemmelserne kan kun anvendes af medlemmer, som i forbindelse med samlivsophævelse udtræder af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen.

§ 12, stk. 1

Separation eller skilsmisse

Bestemmelsen anvendes ved samlivsophævelse, hvor der indgives begæring eller stævning om separation eller skilsmisse. Det forudsættes, at der senere bevilges eller afsiges dom om skilsmisse.

Medlemmet skal fremlægge en bekræftelse fra Folkeregistret om medlemmets eller ægtefællens flytning fra den hidtidige fælles bopæl. Medlemmet skal desuden fremlægge kopi af begæringen eller stævningen om separation eller skilsmisse samt den efterfølgende separations- eller skilsmissebevilling eller dom.

§ 12, stk. 2

Midlertidig dagpengeret ved samlivsophævelse

Hvis der på tidspunktet for samlivsophævelsen endnu ikke foreligger en begæring eller stævning om separation eller skilsmisse, vil medlemmet kunne modtage dagpenge i indtil 3 måneder fra samlivsophævelsen.

§ 12, stk. 3

Genoptagelse af samlivet

Dokumentationen for, at beskæftigelsen i virksomheden ikke er genoptaget, kan være, at der i mellemtiden er sket en driftsomlægning, ansættelse af erstatningsarbejdskraft eller lignende.

Hvis samlivet eller ægteskabet genoptages inden for 2 år, og medlemmet anses for at have genoptaget arbejdet i virksomheden, stilles dog ikke krav om tilbagebetaling af ydelser for den periode, hvor samlivet har været ophævet.

Udtræden af mindre virksomhed, der videreføres af ægtefællen

Fælles bemærkninger til §§ 13-14

Reglerne kan kun bruges ved udtræden af mindre, ægtefælledelevne virksomheder, der er defineret ud fra virksomhedens lønudgif-

ter. Reglerne kan også finde anvendelse, hvor der ikke har været ansatte i virksomheden, og hvor der derfor ikke har været lønudgifter.

Mindstesatsen for selvstændige erhvervsdrivende fremgår af lovens § 51, stk. 4. For selvstændige erhvervsdrivende udgør 2 gange mindstesatsen på årsbasis pr. 7. januar 2002 257.400 kr. Ved opgørelsen ses der bort fra eventuel løn til vikar for ægtefællerne ved sygdom o.l.

Ved et helt regnskabsår forstås en regnskabsperiode, der omfatter 12 måneder. Regnskabsperioder på mere eller mindre end 12 måneder omregnes til perioder på 12 måneder efter retningslinjerne i bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten for selvstændige erhvervsdrivende.

Ændringer:

Ændret 1/1 2003 ved 2002-12-18-ÆV.145.

Til § 13

Nyansat arbejdskraft

Bestemmelsen forudsætter, at der ansættes ny arbejdskraft udefra, og at den nye arbejdskraft fuldt ud overtager medlemmets hidtidige arbejdsfunktion.

Hvis den nyansatte ophører inden for 6 måneder, anses medlemmet for at have genoptaget arbejdet i ægtefællens virksomhed fra det tidspunkt, hvor den nyansatte ophører. Retten til ydelser fra a-kassen bortfalder derfor, medmindre stillingen straks genbesættes, eller medlemmet opfylder en af de øvrige muligheder for ægtefælleudtræden i §§ 5-16 på tidspunktet for den nyansattes ophør.

For et medlem, der er overgået til efterløn, og som skal anses for at have genoptaget arbejdet i virksomheden, jf. § 13, stk. 2, vil det få konsekvenser for medlemmets ret til efterløn. Der henvises til de særlige efterlønregler herom.

Dokumentationen for, at virksomheden er tilført ny arbejdskraft, er et underskrevet ansettelsesbevis eller en kontrakt.

§ 14, nr. 1

Væsentlig nedgang i omsætningen over 2 år

Bestemmelsen bruges, når medlemmets beslutning om at udtræde af virksomheden er begrundet i en væsentligt faldende omsætning over en længere periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at omsætningen i virksomheden generelt har været lav.

Faldet i omsætningen beregnes i forhold til det regnskabsår, der ligger umiddelbart forud for den samlede periode på de 2 hele regnskabsår.

Dokumentationen er derfor virksomhedens driftsregnskaber for de seneste 3 hele regnskabsår, der ligger i forlængelse af hinanden, samt alle væsentlige bilag hertil og eventuelle momsangivelser.

§ 14, nr. 2

Væsentlig nedgang i omsætningen over 1 år

Bestemmelsen bruges, når medlemmets beslutning om at udtræde af virksomheden er begrundet i en faldende omsætning over en periode på ét år. Der skal også være sket en konstaterbar driftsomlægning af varig karakter i en vis tidsmæssig sammenhæng med medlemmets udtræden. Driftsomlægningen

skal have gjort medlemmets arbejdskraft overflødig og kan f.eks. være en delvis lukning med salg af væsentlige driftsmidler m.v. Det er således ikke tilstrækkeligt, at omsætningen i virksomheden generelt har været lav.

Faldet i omsætningen beregnes i forhold til det regnskabsår, der ligger umiddelbart forud for det hele regnskabsår, hvori omsætningsfaldet er sket.

Dokumentationen er derfor virksomhedens driftsregnskaber for de seneste 2 hele regnskabsår, der ligger i forlængelse af hinanden, samt alle væsentlige bilag hertil og eventuelle momsangivelser.

Til § 15

Bestemmelsen omfatter virksomheder, der har været drevet i mindst 2 hele regnskabsår. Begge ægtefæller skal have deltaget i driften af virksomheden i denne periode.

Dokumentationen er f.eks. kopi af virksomhedens driftsregnskaber for de 2 seneste, hele regnskabsår, samt eventuelt lønsedler, hvis ægtefællerne har indgået lønaftale.

Kravet til antallet af ansatte skal vise, at der er tale om en mindre virksomhed. Der kan ikke indfortolkes en gennemsnitsbetragtning heri. Der må derfor ikke på noget tidspunkt have været flere ansatte i virksomheden end ægtefællerne selv, en fuldtidsbeskæftiget ansat og en elev. Elevuddannelse efter lov om landbrugsuddannelser sidestilles med elevuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser.

Dokumentationen for antallet af fuldtidsansatte er medlemmets erklæring om samtlige ansatte i virksomheden i de seneste 2 år og lønudgiften til den enkelte ansatte. Der skal

desuden fremlægges kopi af den side i virksomhedens driftsregnskaber, der viser virksomhedens lønudgifter, og kopi af virksomhedens indberetning af ATP.

Til § 16

Bestemmelsen gælder for virksomheder, hvori der inden for de 2 seneste, hele regnskabsår ikke har været andre beskæftiget end ægtefællerne selv. Dette gælder såvel lønnet som ulønnet beskæftigelse.

Det er en betingelse, at virksomheden har været drevet i mindst 2 hele regnskabsår, og at begge ægtefæller har deltaget i driften af virksomheden i denne periode.

Dokumentationen er f.eks. kopi af virksomhedens driftsregnskaber for de 2 seneste, hele regnskabsår, samt eventuelt lønsedler, hvis ægtefællerne har indgået lønaftale.

Eksempel 1: Medlemmet drev sammen med ægtefællen et landbrug. Begge ægtefæller havde efter det oplyste været beskæftiget med pasning af malkekvæg, svin og markarbejde. Malkekvæget, mælkekvoten og en del af svinene blev solgt. Ud fra den samlede arbejdsmængde i landbruget før driftsomlægningen blev det anset for dokumenteret, at der var sket en væsentlig og varig omlægning af driften i virksomheden, at der var bortfaldet arbejdsopgaver svarende til én person, og at der herefter alene var arbejde tilbage i landbruget til én person.

Eksempel 2: Medlemmet drev sammen med ægtefællen et landbrug. Begge ægtefæller havde efter det oplyste været beskæftiget med pasning af slagtesvin og markarbejde. 2/3 af slagtesvinene blev solgt, og en del af staldbygningerne blev revet ned. Ud fra den samlede arbejdsmængde i landbruget før driftsomlægningen blev det anset for doku-

menteret, at der var sket en væsentlig og varig omlægning af driften i virksomheden, at der var bortfaldet arbejdsopgaver svarende til én person, og at der herefter alene var arbejde tilbage i landbruget til én person.

Til § 17

Afgørelsen af, om der er sket en væsentlig og varig driftsomlægning, der kan begrunde udtræden, afhænger af den enkelte virksomhed. Afgørelsen vil altid bero på en konkret vurdering af den fremlagte dokumentation.

Det er en betingelse, at driftsomlægningen er varig. En reduktion af virksomheden vil derfor som udgangspunkt ikke medføre, at betingelsen kan anses for opfyldt, medmindre der samtidig sker varige og konstaterbare ændringer. Som eksempler herpå kan nævnes udlejning eller nedrivning af staldbygninger eller bortfjernelse af inventar, således at driftsanlægget gøres uanvendelig til sit hidtidige formål.

En påbegyndt afvikling eller en reduktion af åbningstiden kan ikke sidestilles med en varig driftsomlægning.

Til § 18

Det er en betingelse for at kunne anses for ledig ved udtræden af en virksomhed, der videreføres af ægtefællen, at medlemmet opfører sig med at være skattemæssigt registreret som medarbejdende ægtefælle.

Dokumentationen kan f.eks. bestå af medlemmets bekræftelse på blanket AR 256 (ledighedserklæring) om ikke længere at være skattemæssigt registreret som medarbejdende ægtefælle.

Til § 19

Ind- eller genindtræden ved dødsfald

Muligheden for at indtræde i en afdød ægtefælles virksomhed for at afvikle, sælge eller bortforpagte denne uden at blive betragtet som selvstændig erhvervsdrivende gælder både for et medlem, som er ophørt mere end midlertidigt, jf. reglerne i kapitel 2, og for et medlem, der ikke tidligere har været beskæftiget i ægtefælles selvstændige virksomhed.

Bestemmelsen retter sig mod de tilfælde, hvor et medlem indtræder i virksomheden på grund af ægtefælles død. Medlemmet kan kun anses for omfattet af bestemmelsen, hvis der er tale om, at medlemmets beskæftigelse i virksomheden har til formål at afvikle virksomheden, f.eks. ved bortsalg af inventar og driftsmidler. Der må således ikke være tale om, at medlemmet reelt driver virksomheden videre som sin hovedbeskæftigelse.

Medlemmet skal over for a-kassen dokumentere, at der er tale om en egentlig afvikling af virksomheden i modsætning til at drive virksomheden videre. Dette kan eventuelt ske ved, at medlemmet erklærer på tro og love, at der alene er tale om afvikling af virksomheden.

Hvis medlemmet har dokumenteret over for a-kassen, at medlemmets beskæftigelse i virksomheden alene vedrører afvikling af virksomheden, kan medlemmet modtage dagpenge mod fradrag for de anvendte timer. Medlemmet skal oplyse timeforbruget på dagpengekortet, og medlemmet kan få udbetalt supplerende dagpenge, hvis mindstebetalingsreglen ikke er til hinder for dette.

Reglen gælder ikke for et medlem, der får efterløn eller overgangsydelse, og som ind- eller genindtræder i en afdød ægtefælles virksomhed.

somhed. Der henvises i stedet til reglerne om udøvelse af selvstændig virksomhed for medlemmer på efterløn eller overgangsydelse, herunder muligheden for at a-kassen eller direktoratet tillader, at et medlem kan udføre en enkeltstående arbejdsopgave, der har karakter af selvstændig virksomhed.

Kapitel 3

Påbegyndt lønarbejde uden ophør af selvstændig virksomhed

Til § 20

Bestemmelsen bruges, når et medlem, der har udøvet selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, sideløbende er påbegyndt lønarbejde. Lønarbejdet medfører, at virksomheden får karakter af bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed, når betingelserne i § 20, stk. 2, er opfyldt.

Bestemmelsen adskiller sig fra reglerne i §§ 2-16 ved, at medlemmet fortsat driver virksomheden.

§ 20, stk. 2

Ændring fra hoved- til bibeskæftigelse

Når medlemmet gennem lønarbejde samtidig med den fortsatte drift af virksomheden dokumenterer at være til rådighed for arbejdsmarkedet som lønmodtager i fuldt, normalt omfang, kan arbejdet i virksomheden have ændret karakter fra hoved- til bibeskæftigelse.

Medlemmets ret til dagpenge ved ledighed fra lønarbejdet vil dog være betinget af, at medlemmet opfylder betingelserne i bekendtgørelse om udøvelse af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse.

Kravet til lønarbejdets omfang

Kravet til omfanget af lønarbejdet afhænger af, om der i forbindelse med påbegyndelsen af lønarbejdet er sket væsentlige ændringer i virksomhedens driftsform, der har reduceret arbejdsomkostningen i virksomheden.

Hvis der ikke er sket væsentlige ændringer i virksomhedens driftsform, skal medlemmet have haft lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 52 uger inden for de seneste 65 uger. Hvis beskæftigelseskravet er opfyldt, anses medlemmet for at have dokumenteret, at virksomheden ikke længere drives som hovedbeskæftigelse.

Kravet til lønarbejdets omfang er mindre, når der dokumenteres en væsentlig omlægning af virksomhedens drift, der reducerer arbejdsomkostningen i virksomheden. Omlægningen skal være foretaget i umiddelbar tilknytning til medlemmets påbegyndelse af lønarbejdet. Medlemmet skal i dette tilfælde have udført lønarbejde i en tid, der sammenlagt svarer til fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i 26 uger inden for de seneste 35 uger.

§ 20, stk. 3

Opgørelsen af lønarbejdet

Opgørelsen af medlemmets lønarbejde foretages efter reglerne om beregning af det almindelige beskæftigelseskrav i lovens § 53, stk. 2, jf. bekendtgørelse om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode.

Som dokumentation for, at virksomheden er ændret til at være bibeskæftigelse, kan kun medregnes lønarbejde. Det betyder, at anden selvstændig virksomhed og de forhold, der er nævnt i lovens § 53, stk. 3, f.eks. uddan-

nelse og værnepligt, ikke kan medregnes. Lønarbejdet kan udføres i forskellige arbejdsforhold.

Kravet om lønarbejde på fuld tid af en vis varighed og inden for en nærmere afgrænset periode skal sikre eller sandsynliggøre, at virksomheden er ændret til bibeskæftigelse.

Hvis den ugentlige arbejdstid er på 37 timer inden for pågældendes fag, skal medlemmet have haft 1924 løntimer inden for de seneste

65 uger eller 962 løntimer inden for de seneste 35 uger, hvis virksomhedens driftsform er blevet væsentligt omlagt.

Ændringer:

Ændret 1/1 2003 ved 2002-12-18-ÆV.145.

Kapitel 4

Vejledning nr. 27 af 13. marts 2001 om ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse bortfalder.